

Родните традиции и символи в съвременен прочит

На 10 септември, в галерията на Българския културен институт в Прага бе открита изложбата „Local stories от България“, посветена на 100-годишнината от установяването на дипломатически отношения между България и Чехия. Събитието бе уважено от посланик Йордан Първанов и много любители на българското изкуство.

Изложбата е проект на екипа The Locals, който включва Бойко Тасков и Анна Георгиева – илюстратори и Виктория Петрова – разказвач на истории и организатор. Тримата се събират, за да дадат свой авторски прочит на българските традиции и култура и да намерят нов съвременен подход в тяхното представяне.

„Идеята на колекцията е да помогне на истинските пътешественици по-лесно да откриват и споделят местните фолклор, история и традиции, а също така, да даде алтернатива на класическия облик на повечето сувенири и пощенски картички, посветени на традиционните български теми“, споделя Виктория Петрова. „Ние вярваме, че във времена на политически и социални крайности, между двата полюса на глобализация и национализъм, нашите интерпретации не само осъществяват приемственост между традициите и модерния свят, но успяват да създадат баланс между утвърждаване на националната ни идентичност, от една страна, и отвореност към разговор със света, от друга“.

Темите на колекцията от картички са внимателно подбрани, така че да отразяват и разказват за важни традиционни български ритуали, митове и културно-географски места. В тях са пресъздадени едни от най-важните символи, като маслодайната българска роза, древните обичаи на нестинарството и кукерството, българската народна мъдрост, автентичната традиция

BULHARSKO - LOCAL STORIES

Prběhy mistnich lidi byly vřdy poutavřjší než oficiální prameny. Odřtiny a hutnost vyprávěni, jeho nedokonalosti, zřhada ve vřrazu vypravěče, slova, která užívá, to, co zamlkřje, - to vše mění informaci v zřžitek. Vřstava Local stories představuje řznné prořitky, souvřející s populárním a autentickřm tēmám, s tradicemi a konkrětním mřstřm v Bulharsku, prezentované prostřednictvím modernich mnohovrstevnřch ilustraci. Jsou doplněny historickřmi lidi, kteři s nimi spojili svř život. Vřstava hledá současné projevy a vřznamy hmatného a nehmátného dědictvř v moderním svřtě.

Vizuální a literární prběhy se v prostoru spojř, aby ukázaly abstraktnř i realistické strřnky staletřch rituálř, pozoruhodnřch mřst, kulturnř a historickř tēmata. Za projektem Local Stories stojř The Locals Bulharsko ([instagram.com/thelocals_bulgaria/]), které tvořř ilustraci Bojko Taslov a Anna Georgieva a Viktorija Petrova, vypravěčka prběhř a organizátorka.

Vřstava je vřnována 100. vřročí navřzání diplomatickřch střkř mezi Bulharskem a Českou republikou.

на мартениците, митът за Орфей и мистиката на българските гласове, както и социалистическото ни наследство и богатствата на най-стария, обитаван без прекъсване град в Европа – Пловдив.

Във всяка картичка са вплетени по няколко символа чрез графичните елементи, придавайки им дълбочина и многозначност, с които по-добре предават историята за всяка традиция или вярване. Мас-

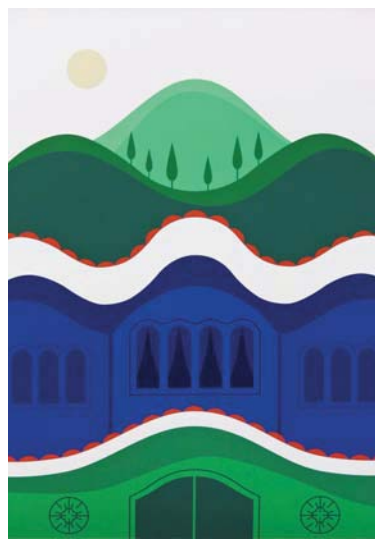
лодайната роза е и красиво момиче в носия, което показва връзката с традициите в розобера и ритуалите, част от него. Главата на кукера представлява типичната за ритуала камбана – чан, а пламъците на огъня се превръщат в нестинарка и т.н. Всяка визия разказва историята на няколко нива и няма как да се опише всичко, то трябва да се види.

Не по-малко оригинални и интересни са срещите и разказите на хора, обвързали живота си с някой от тези символи, развивайки

Ирина Софранова, която затваря книгата на живота си във Виена и се завръща в Родината, за да разказва истории... за вино. Какво се крие в места като Пловдив и Велико Търново; в стародавните легенди и приказки за лами, змейове и жива вода; откъде черпят сили българските народни песни и танци; как гледат на социалистическите ни символи чужденците? Не мога да пропусна разказа на Darmon Richter – писател, фотограф и автор на Chernobyl: A Stalkers'Duide (Fuel, 2020): „Кора-

неестествено сияние. За миг си помислих, че извънземните са кацнали на земята. Аз съм чужденец и не знаех нищо за Бузлуджа. Не знаех кой го е построил и със сигурност не разбрах сложното наследство, което паметникът носеше. И все пак, това беше предимство, защото можех да го видя без бремето на предразсъдъците и историческия контекст. Така видях Бузлуджа като един от най-впечатляващите паметници, строен някога“.

За мен беше удоволствие да при-

го по различен начин, дори и като бизнес – като сестрите Ина и Роси, посветили се на българската роза като ядливо растение. За тях шоколадът с рози, чайт от рози, сладкото с розова вода за готвене – всичко е част от този може би най-популярен символ на България. Или пък като

то видях паметника на Бузлуджа за първи път, знаех, че пред очите ми е нещо специално. Това се случи през 2010 г. Приятел от България ме заведе на връх Шипка. Но това, което грабна вниманието ми, беше на отсрещния хълм: огромна бетонна чиния, която сякаш излъчваше

съствам на откриването на изложбата в Прага – първо гледах и се вглеждах внимателно, четях надписите и осмислях..., чак тогава си поговорих с авторите – за да проверя кое съм разбрал сам и какво още можех да науча, но... изложбата просто трябва да се види! ♦